

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Праисториска археологија 1			
2.	Код		4FO116017			
3.	Студиска програма		Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		вон.проф. д-р Бошко Ангеловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најраните периоди на човековата еволуција (палеолит и мезолит) со осврт на трагите од просторот на Балканот.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во праисториската археологија, развојните фази и културни степени (долен, среден и горен палеолит во Европа и Балканот. Општи карактеристики на мезолитот во Европа со осврт на мезолитските култури. Културата на Лепенски Вир.					
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			240		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часови
		16.2.	Самостојни задачи			60 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи			75 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Гавела	Праисториска археологија	Белград	1981
		2.	D. Mihailović	Paleolit na Centralnom Balkanu, kulturne promene i populaciona kretanja	Beograd	2014
		3.	D. Srejšović, Lj. Babović,	Umetnost Lepenskog Vira	Beograd	1983
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I. Janković, I. Karavanič, J. Balen	Odiseja Čovječanstva	Zagreb	2005
		2.	Đ. Basler	Praistorija Jugoslovenskih zemalja, Tom I - paleolotsko i mezolitsko doba	Akademija nauka Bosne i Hercegovine, Centar za balkanološka istraživanja, Sarajevo	1979
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет			Вовед во археологијата	
2.	Код			4FO110417	
3.	Студиска програма			Археологија	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за образовни науки	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			прв	
6.	Академска година / семестар			2017/2018 I семестар	8. Број на ЕКТС кредити

8.	Наставник			Вонр. Проф. д-р Бошко Ангеловски		
9.	Предуслови за запишување на предметот			Запишан прв семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со наосновните поими во областа на археологијата, и методи на дсатирање					
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Дефиниција и историјат на археологијата,Научен метод во археолошките истражувања,Методологија на археолошки истражувања,Вовед во праисториска,античката и средновековната археологија.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			240		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60=75+2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава			45
		15.2.	Вежби, тимска работа			30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30
		16.2.	Самостојни задачи			60
		16.3.	Домашно учење			75
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				30+40
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови
	17.3.	Активност и учество				20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5	
			од 51 до 60 бода		6	
			од 61 до 70 бода		7	
			од 71 до 80 бода		8	
			од 81 до 90 бода		9	
			од 91 до 100 бода		10	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти			
22.	Литература					
	22.1		Задолжителна литература			
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Гавела А.	Праисториска археологија,	Београд	1981
		2.	Клајв Гембл;	Основи на археологијата	Скопје	2009
		3.	Митревски Драги	Археологија основни принципи и методи на теренско работење	Скопје	2009

	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Даглас Прајс Т.	Принципи на археологијата	Скопје	2009
		2.	Несторович Бошко	Архитектура старог века	Београд	1976
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет	ДРЕВНИ ЦИВИЛИЗАЦИИ				
2.	Код	4FO116117				
3.	Студиска програма	АРХЕОЛОГИЈА				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	2017/18 I семестар		Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Д-р Звонимир Николовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со древните цивилизации од 5 милениум пред наша ера до средината на 1 милениум пред наша ера.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во древните цивилизации; Староегипетска цивилизација; Култури на Блискиот исток; Сумер; Акад; Вавилонско царство и Асирија; Персија; Хетити; Феникија и Палестина; Култури во Егејскиот круг; Критска уметност (Минојско царство); Кикладска уметност; Архајска уметност во Хеленскиот културен круг;Етрурија.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			Часови 30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			Часови 30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			Часови 30
		16.2.	Самостојни задачи			Часови 30
		16.3.	Домашно учење - задачи			Часови 60
17.	Начин на оценување					

	17.1.	Тестови		Бодови 2 колоквиуми		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови Да		
	17.3.	Активност и учество		Бодови Да		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 добови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	H.W.Janson	Opsta Istorija Umetnosti	Jugoslavija Beograd	1975
		2.	K.Lange-M.Hirmer	Egipat	Jugoslavija Beograd	1967
		3.	Повеќе автори	Osvit Civilizacije	Jugoslavija Beograd	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Повеќе автори	Rane civilizacije od praistorije od praistorije do 900 godine p.n.e.	Mladinska kniga Ljubljana	2009
		2.	Dr. Petar Lisicar	Stari Istok		1972
		3.	H.Keler	Rimsko carstvo		1970

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Спорт и рекреација
2.	Код	4FO107717
3.	Студиска програма	Археологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Универзитетски спортски центар

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година, прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	0
8.	Наставник	Доц. д-р Билјана Попеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Задоволување на потреби на студентите за движење и физичка активност, одржување и развој на моторичките способности; стекнување знаења за самостоен избор и вклучување во рекреативни програми за вежбање.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Општа физичка подготовка (запознавање со основните принципи на физичкото вежбање, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 2. Општа физичка подготовка (запознавање и примена на различни форми и начини за правилно загревање за физичка активност, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 3. Аеробик, боречки спортови или партерна гимнастика 4. Активности на отворено – планинарење, ориентација во природа 5. Кошарка (увежбување на основните елементи од кошарката - водење, додавање, двочекор, шут на кош) 6. Кошарка (игра) 7. Пинг - понг и бадмингтон 8. Пинг - понг и бадмингтон 9. Одбојка (игра) 10. Ракомет (игра) 11. Активности на отворено – возење велосипед, ролери 12. Проверка на моторичките способности, елементарни игри, ора и танци.				
12.	Методи на учење: метод на практично вежбање, метод на спортски тренинг				
13.	Вкупен расположлив фонд на време : 48				
14.	Распределба на расположливото време 0+0+2				
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава		0 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		12 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		0 часови
		16.2	Самостојни задачи		0 часови
		16.3	Домашно учење		0 часови
17.	Начин на оценување	Не се оценува			
	17.1	Тестови			0 бодови
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 бодови
	17.3	Активност и учество			0 бодови
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)			до x бода	5 (пет) (F)
				од x до x	6 (шест) (E)
				од x до x	7 (седум) (D)
				од x до x	8 (осум) (C)
				од x до x	9 (девет) (B)
				од x до x	10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% присуство на настава				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Моторички тестови, набљудување, анкета				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Јовановски, Ј	Антропомоторика	Факултет за физичка култура - Скопје	2013
		2.	Wilmore, J. & Costill, D.	Physiology of sport and exercise, (Third edition),	Champaign: Human Kinetic, Illinois.	2002
		3.	Beashel, P., Sibon, A., & Taylor, J.	Sport examined	Nelson Thornes Ltd,	2004
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Haywood, K., & Getchell, N.	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004
		2.	Malacko, J.	Osnove sportskog treninga	Sportska akademija, Beograd	2000
		3.	Malina, R., Bouchard, C. & Bar – Or, O	Growth, Maturation and Physical Activity (Second Edition).	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Помошни историски науки			
2.	Код	4FO110417			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки –			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	ПрвI степен			
6.	Академска година / семестар	2017/ 2018 I семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Тодор Чепреганов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан прв семестар			

10.	Цели на предметната програма (компетенции):Студентите да се стекнат со основните помошни историски дисциплини (Палеографија, Генеологија, Сфрагистика, Архивистика, Хералдика и др.) кои во основа ќе им помогнат полесно да навлезат во историската наука. Во основа истите ќе им помогнат полесно да ги осознаат настаните и времето кои ќе ги проучуваат.					
11.	Содржина на предметната програма: Разработка на латинската, грчката, кирилската и глаголската палеографија; науката за печатите, грбовите и сл. нивното користење во откривањето на историските процеси.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, семинарски работи и презентации					
13.	Вкупен расположлив фонд на време120					
14.	Распределба на расположливото време 30+15+15+15+45 (2+1+1)					
15.	Форми на наставни активности	15.1	Предавања – теоретска настава		30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		15 часови	
		16.2	Самостојни задачи		1 5 часови	
		16.3	Домашно учење		45 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови		40 + 30 бодови		
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериум за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51до 60		6 (шест) (E)		
		од61до70		7 (седум) (D)		
		од71до80		8 (осум) (C)		
		од81до90		9 (девет) (B)		
		од91до100		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуацијаодстуденти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителналитература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стјепан Антољак	Помошни историски науки	Униферзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје,	1968-1980
		2.	Бобан Петровски	Инсигнии	Униферзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје,	2008

		3.	Александар Матковски	Грбовите на Македонија	ИНИ	1984
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранислав Милутиновиќ,	Помошне историјске науке, Ниш 2000.		2000
		2.	Виктор Новак	Латинска палеографија	Универзитет во Белград	1952
		3.	Бартол Змајиќ	Хералдика	Школска књига	1971

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Археометрија			
2.	Код		4FO116271			
3.	Студиска програма		Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		ФОН			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		2017/18 I семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Проф.д-р Блажо Боев			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за физичките и хемиските методи кои во археологијата се применуваат за одредување на староста и составот на материјалот.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во археометријата. Геофизички методи кои се користат за проспекција на археолошки локалитети и објекти: магнетометриски мерења и мерења на електричниот отпор на погребните структури (метални предмети, материјали кои гореле, јами и ровови исполнети со органска материја, сидови и гробници). Потоа хемиски и геохемиски методи за одредување на составот на материјалот, како и физичко-хемиски методи за датирање. Термографија (со инфрацрвена камера), Рентгенска флуоресцентна спектроскопија, Рендгенска дифрактометрија, Метод на неутронска активација, ИЦП_МС , СЕМ и др.					
12.	Методи на учење: Предавања со компјутерска презентација, дискусии, изучување на практични случаи, изработка на семинарска работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			120 часови		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			15 часови

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
			16.3.	Домашно учење	45 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	П. Бан и К. Ренфру	Археологија	превод	
			Т. Даглас Прајс	Принципи на археологијата	превод	
			Клајв Гембл;	Основи на археологијата	превод	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
2.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет			Историја на стариот век	

2.	Код	4FO116317			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 I семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Катерина Младеновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан прв семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со балканската историја во стариот век. Да ги разберат политичките, економските и културните процеси на Балканот од најстариот период до почетокот на античкиот период.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Природни услови, население, извори. Палеобалкански популации: Бриги, Тракијци, Пајонци, Келти,Трибали и друго.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби, тимска работа		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		15 часа
		16.3.	Домашно учење		45 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			30+40
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5
од 51 до 60 бода			6		
од 61 до 70 бода			7		
од 71 до 80 бода			8		
од 81 до 90 бода			9		
од 91 до 100 бода			10		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература				

	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Papazoglu F.,	Srednjobalkanska plemena u predrimsko doba, Posebna izdanja CBI, XXX,	Sarajevo	1969
		2.	Stipčević A.,	- Iliri. Život, povjest, kultura,	Zagreb	1961
		3.	Петрова Е.	Бригите на Централниот Балкан.	Скопје	1996
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петрова Е.	Пајонија во II-I милениум пред н.е.	Скопје	1996
		2.				
		3.				

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Латински јазик			
2.	Код	4FO114617			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/18 I семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Почетен курс по латински јазик – читање и превод на текстови од учебник како основа за запознавање со структурата на јазикот и оспособување за разбирање на античките пишани извори и античките епиграфски споменици.				
11.	Содржина на предметната програма: Читање и изговор; деклинација на имињата; конјугации на правилните и неправилните глаголи; компарација на придавките; броеви; неменливи зборови; превод на текстови.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			

14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+15+45 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи		15 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Димовска-Јањатова – С. Кочовска	Elementa Latinitatis Grammatica	Филозофски факултет, Скопје	2012
		2.	В. Димовска-Јањатова – С. Кочовска	Elementa Latinitatis Lectiones et pensa	Филозофски факултет, Скопје	2011
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	по избор	антички автор по избор од Loeb Classical Library		
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Праисториска археологија 2		
2.	Код		44FO116417		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2017/2018 II семестар	Број на ЕКТС кредити	6.
8.	Наставник		Вон. Професор д-р Нацев Трајче		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со неолитските,енеолитските, бронзенодопските и железндопските култури на Балканот со посебен осврт на Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Неолитски, енеолитски, бронзедопски и железндопски култури на Балканот и Македонија .материјалната и духовната култура,погребување кај праисториските заедници на Балканот и Македонија.				
12.	Методи на учење:работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часа
		16.2.	Самостојни задачи		30 часа
		16.3.	Домашно учење		60 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.			до 50 бода		5
			од 51 до 60 бода		6

	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	од 61 до 70 бода			7	
		од 71 до 80 бода			8	
		од 81 до 90 бода			9	
		од 91 до 100 бода			10	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Гавела	Праисториска археологија,	Београд	1981
		2.	Група автори	Osvit Civilzacie	Београд	1981
3.	Митревски Драги	Протоисториските заедници во Македонија преку погребните форми и обичаи	Скопје	2001		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I.Mikulcik	Pelagonija u svetlosti arheoloskih nalaza	Beograd	1965
		2.	Група автори	Цивилизации на почвата на Македонија, кн 2.	МАНУ - Скопје	1995
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на Македонија во античкиот период			
2.	Код	4FO116617			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2016/2017	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Проф. д-р Катерина Младеновска-Ристовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Истражување и толкување на релевантните извори за проучување на историјата на античка Македонија како суштествен дел од човековата цивилизација; да се осознаат цивилизаторските придобивки од развојот на македонската држава во глобални историски рамки, како и културно-историските специфики од аспект на религијата, институциите, јазикот, уметноста и други елементи кои го чинат идентитетот на етносите во антиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Изворите за историјата на античка Македонија, името Македонија, местоположба, граници и етногенеза, основањето на македонското кралство и владеењето на династијата на Аргеадите (првите македонски кралеви, подемот на македонската држава во времето на Филип II, походот на Александар III Македонски и идејата за космополитска култура), дијадосите и поделбата на власта, формирањето на македонски монархии во Европа, Азија и Африка - епигоните како нови владетели и нивните династии (Птолемаиди, Селевкиди, Антигониди), трите македонско-римски војни и Македонија во римскиот период; да се добијат сознанија за културата на античките Македонци (македонскиот пантеон, митови, легенди, култови, обичаи, празници, македонскиот календар, јазикот на античките Македонци, македонските институции и социјални обичаи (крал, собрание, пелигани, тагоси, хетајри, кралски деца итн.).				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време		240		
14.	Распределба на расположивото време		45 +30+30+60+75 (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		бодови	
	17.3.	Активност и учество		бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Наде Проева	Историја на Аргеадите, <i>Historia Antiqua Macedonica</i> 8	Графостисок, Скопје	2004
		2.	Фанула Папазоглу	Историја на хеленистичкиот период. Владеењето на Александар Велики. Времето на дијадосите, <i>Historia Antiqua Macedonica</i> 3	Фонд „Љубен Лапе“, Скопје	1995
		3.	Фанула Папазоглу	Историја на епигоните. Хеленистичките држави и Рим, <i>Historia Antiqua Macedonica</i> 8	Графостисок, Скопје	2008
		Наде Проева	Религијата на античките Македонци, <i>Historia Antiqua Macedonica</i> 11	Графотисок Скопје	2014	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аријан	Александровата анабаза, превод од старогрчки, коментари и индекс Маргарита Бузалковска-Алексова	Патрија, Скопје	2000
		2.	Квинт Куртиј Руф	Историја на Александар Македонски, превод од латински јазик Љубинка Басотова	Патрија, Скопје	1998
		3.	Јустин	Филиповата историја според Помпеј Трог, превод од латински јазик Љубинка Басотова	Патрија, Скопје	2000
	4.	Демостен	Говори, избор, предговор и превод од старогрчки Даница Чадиковска	Култура, Скопје	1995	

1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава -1			
2.	Код	4FO122317			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	прва/ втори	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф.д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во Музеите и археолошките локалитети, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	0	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови					/
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)					/
	17.3.	Активност и учество					/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		/				/
			/				/
			/				/
			/				/
			/				/
			/				/
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.							
	2.						

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ					
1.	Наслов на наставниот предмет	ДРЕВНИ ЦИВИЛИЗАЦИИ 2					
2.	Код	4FO116517					
3.	Студиска програма	АРХЕОЛОГИЈА					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки					
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв					
6.	Академска година / семестар	2017/18	II семестар		Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	Д-р Звонимир Николовски					
9.	Предуслови за запишување на предметот						

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со древните цивилизации од 5 милениум пред наша ера до средината на 1 милениум пред наша ера.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во древните цивилизации; Староегипетска цивилизација; Култури на Блискиот исток; Сумер; Акад; Вавилонско царство и Асирија; Персија; Хетити; Феникија и Палестина; Култури во Егејскиот круг; Критска уметност (Минојско царство); Кикладска уметност; Архајска уметност во Хеленскиот културен круг;Етрурија.					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојноучење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		180			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		Часови 30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		Часови 30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		Часови 30	
		16.3.	Домашно учење - задачи		Часови 60	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови колоквиуми	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови Да	
	17.3.	Активност и учество			Бодови Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 добови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	H.W.Janson	Opsta Istorija Umetnosti	Jugoslavija Beograd	1975
		2.	K.Lange-M.Hirmer	Egipat	Jugoslavija Beograd	1967
		3.	Повеќе автори	Osvit Civilizacije	Jugoslavija Beograd	1969

		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Повеќе автори	Rane civilizacije od praistorije do 900 godine p.n.e.	Mladinska kniga Ljubljana	2009
		2.	Dr. Petar Lisicar	Stari Istok		1972
		3.	H.Keler	Rimsko carstvo		1970

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на Рим			
2.	Код	4FO116717			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2017/18 II семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Митко Б. Панов			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е конципиран на начин да им овозможи на студентите да ги осознаат процесите кои го овозможиле развојот на Рим од град-држава до неговото прераснување во Римска Империја, што ги вклучува и причините за опаѓањето и дезинтеграцијата. Целта на предметот е студентите да се оспособат да ги препознаат спецификите на историјата на Рим и римското општество, со акцент на политичките, општествените и империјалните процеси. Тоа го вклучува и разбирањето на влијанието кое Империјата ги имала врз културните и историските процеси врз регионот на Балканот и Медитеранот.				
11.	Содржина на предметната програма: Раниот Рим Раните војни на Рим и освојувањата Пунските војни Револуцијата и реформите Освојувањата на Македонија и претворањето во римска провинција Крајот на Републиката Епохата на Август Императорите Јулијан и Клавдијан Експанзијата на Империјата Секојдневниот живот во Рим Римските граници и периферијата Слабењето на Рим Христијанството и судирот со паганството Дезинтеграција на Империјата во III век				

12.	Методи на учење: интерактивно предавање, работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		120	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 колоквиума
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		да
	17.3.	Активност и учество		да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5
			од 51 до 60 бода	6
			од 61 до 70 бода	7
			од 71 до 80 бода	8
			од 81 до 90 бода	9
			од 91 до 100 бода	10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Н. А. Машкин	Историја на Рим	Скопје	1995
	2.	M. Cary and H.H. Sculard	A History of Rome: down to the reign of Constantine 3rd Ed.,	Scullard Bedford/St. Martin's	1975
	3.	A. Kamm	The Romans: An introduction, 2nd Ed.	Routledge	2008
	4.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

	17.1.	Тестови	2 колоквиуми
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Да
	17.3.	Активност и учество	да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5
		од 51 до 60 бода	6
		од 61 до 70 бода	7
		од 71 до 80 бода	8
		од 81 до 90 бода	9
		од 91 до 100 бода	10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Е.Петрова	Пајонија	Скопје 1999
		2.	Д.Митревски	Протоисториеките заедници во Македонија	РЗЗСК - Скопје 1997
		3.	Е.Петрова	Култовите и симболизмот кај Пајонските племиња компарирани со Илирските и Тракиските	МАНУ - Скопје 1993
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Повеќе автори	Praistorija Jugoslovenskih zemalja, knj. V	Sarajevo 1987
		2.	Повеќе автори	Цивилизации на почвата на Македонија, кн.2	МАНУ 1995
		3.	F.Papazoglu	Srednjbalkanska plemena u predrimsko doba	Sarajevo 1969

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Античка Археологија	
2.	Код	4FO116917	
3.	Студиска програма	Историја со Археологија	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)			Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)			прв			
6.	Академска година / семестар			2017/2018 III семестар		Број на ЕКТС кредити	8.
8.	Наставник			Вон. Професор д-р Нацев Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот						
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со материјалната и духовната култура во античкиот период на Балканот со посебен осврт за Македонија						
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Вовед во Античката археологија, Доцноархајска култура на Балканот и Македонија, Балканот и Македонија во класичниот, хеленистичкиот и римскиот период, Населби и утврдувања (форми и категории) во римско време во Македонија, Доцноантички градови во Македонија.						
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.						
13.	Вкупен расположив фонд на време			240			
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			45 часови	
		15.2.	Вежби, тимска работа			30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи			60 часови	
		16.3.	Домашно учење			75 часови	
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови				2 колоквиума	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)				да	
	17.3.	Активност и учество				да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода			5	
			од 51 до 60 бода			6	
			од 61 до 70 бода			7	
			од 71 до 80 бода			8	
			од 81 до 90 бода			9	
			од 91 до 100 бода			10	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература						
	22.1		Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов		Издавач	Година

		1.	Несторович Бошко	Архитектура старог века	Београд	1976
		2.	Церманович- Кузманович,	А., Римска Керамика	Београд	1981
		3.	Иван Микулчиќ	„, Антички градови во Македонија	, Скопје	1999;
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајче Нацев,	Доцноантичкиот град Баргала	Завод и Музеј Штип	2009
		2.	Вера Битракова- Грозданова	„Споменици од Хеленистичкиот период во СРМ,	Скопје	1987.
		3.	Виктор Лилчиќ	„Корпус на старите градови и тврдини во Република Македонија, Линкестида и Девриоп, Том I	, Скопје.	2009

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА УМЕТНОСТ НА КЛАСИЧНИ ЦИВИЛИЗАЦИИ			
2.	Код	4FO117017			
3.	Студиска програма	АРХЕОЛОГИЈА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/18 III семестар		Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Д-р Звонимир Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со материјалната и духовната култура на класичните цоволизации од 5 п.н.е. до крајот на 6 век н.е.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во класични цивилизации; Зачетоци на хеленската уметност; Класична Хеленска уметност; Уметноста во Хеленизмот; Скулптура и сликарство во Етрурија; Римска уметност; Архитектура, скулптура и сликарство во Римскиот период; Уметноста во македонија во антиката;				

	Ранохристијанска уметност; Класичен период во Македонија; Римска уметност во Македонија.					
12.	Методи на учење: Работи во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време		240			
14.	Распределба на расположивото време		45 +30+30+60+75 (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови	30	
		16.2.	Самостојни задачи	Часови	60	
		16.3.	Домашно учење - задачи	Часови	75	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		Бодови	2 Колоквиуми	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови	Да	
	17.3.	Активност и учество		Бодови	Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	H.W.Jansen	Opsta Istorija Umetnosti	Jugoslavija Beograd	1975
		2.	Повеќе автори	Rane civilizacije od preistorije do 900 godine p.n.e.	Mladinska kniga Ljubljana	2009
		3.	Повеќе автори	Osvit civilizacije	Jugoslavija Beograd	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	D-r Petar Lisicar	Stari Istok		1972
		2.	H.Keler	Rimsko carstvo		1970
		3.	K.Lange-M.Hirmer	Egipat		1967

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Методологија на теренски археолошки истражувања -1			
2.	Код		4FO117117			
3.	Студиска програма		Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		2017/18 III семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Д-р Звонимир Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните елементи за методологијата на теренските и кабинетските археолошки истражувања					
11.	Содржина на предметната програма: Тренска опсервација одн.рекогноскирање на просторот предвиден за истражување. Планирање и организација за теренското истражување. Геоскенирање на просторот. Археолошка топографија и картографија.Одредување на методолошкиот пристап на истражувањето.Теренско складирање на движниот материјал и пренесување во музејот на натамошна обработка. Интерпретација на движниот материјал и негово складирање во музејското депо.					
12.	Методи на учење: Работни групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			Часови 30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			Часови 30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			Часови 30
		16.2.	Самостојни задачи			Часови 30
		16.3.	Домашно учење - задачи			Часови 60
17.	Начин на оценување колоквиуми					2
	17.1.	Тестови			Бодови	Да

	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови Да		
	17.3.	Активност и учество		бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М. Гарашанин	Методологија археолошких истражувања	Научна књига Београд	1953
		2.	Д.Митревски	Методологија на археолошки теренско истражувања	Филозофски факултет Скопје	2009
		3.		Археолошка карта на Република Македонија 2	МАНУ	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б.Гавела	Историја уметности античке Грчке	Научна књига Београд	1991
		2.	Grupa avtori	Rane civilizacije od preistorije do 900 godine p.n.e.	Mladinska kwiga Ljubljana	2009
		3.	Grupa avtori	Osvit civilizacije	Jugoslavija Beograd	1969

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Македонија од 2 век п.н.е. до 6 век н.е.	
2.	Код	4FO 111417	
3.	Студиска програма	Археологија	
4.	Организатор на студиската програма	Факултет за образовни науки	

	(единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2017-2018 г. III семестар		Број на ЕКТС кредити	4 кредити
8.	Наставник	Доц. Д-р. Марина Ончевска Тодоровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени предмети од претходни семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот опфаќа теми од историјата, материјаланата и духовната култура на Македонија во времето од освојувањата на Римската империја до крајот на антиката. Целта на предметната програма е запознавање со најзначајните сегменти од римската култура на тлото на Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во римската култура во Македонија; Римско освојување, колонизација и територијална поделба на Македонија на провинции; Карактеристики на римската архитектура со посебен осврт на римски градби во Македонија; Материјална и духовна култура во римскиот период во Македонија; Патни комуникации во римскиот период во Македонија; Осврт на римското рударство во Македонија; Римска скулптура во Македонија; Монетоковање во римскиот и доцноантичкиот период; Погребување во римскиот период, некрополи и гробни прилози; Типологија на грнчаријата во римскиот период со осврт на грнчарски наоди во Македонија; Култови, симболизам и духовен живот во римскиот период; Историски преглед на случувањата во доцноантичкиот период; Утврдувањата во доцноантичкиот период во Македонија; Топографија, историски развој и урбанистички изглед на римските градови во Македонија.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30 + 15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		Часови 30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		Часови 15
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		Часови 15
		16.2.	Самостојни задачи		Часови 15
		16.3.	Домашно учење - задачи		Часови 45
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10 бодови
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ф. Папазоглу	Македонски градови у римско доба	Скопје	1957
		2.	И. Микулчиќ	Антички градови во Македонија	МАНУ	1999
		3.	A.H.M. Jones	The Later Roman Empire, 284-602 year, vol.I, II,	Oxford	1964
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Битракова Грозданова	Споменици од хеленистичкиот период во СРМакедонија	Скопје	1987
		2.	В. Лилчиќ	Античка патна мрежа, АКРМ, том 1	МАНУ	1994
		3.	А. Јовановић	Римске некрополе на територији Југославије	Београд	1984
		4.	Л. Јованова	Македонија во римскиот период, во: Македонија милениумски културно – историски факти, том 2, стр.789-930,	Скопје	2013

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Библиска археологија	
2.	Код	4FO117217	
3.	Студиска програма	Археологија	
4.	Организатор на студиската програма (единица,	Факултет за образовни науки	

	односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2017/18 III семестар		Број на ЕКТС кредити 4
8.	Наставник		Доц.д-р Марина Ончевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од предходните семестри		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се стекнат со основните поими за настаните инкорпорирани ов Светото писмо за стариот и Новиот завет кои се поврзани со историските извори и во основа ќе послужат како извор за дополнување на истите и за нивно надградување. Во исто време, со проучување на егзактните научни методи за потврдување на веродостојноста на библиските настани, студентите ќе се запознаат со сите досегашни истражувања на ова поле.				
11.	Содржина на предметната програма: Разработка на кирилската и глаголската палеографија; науката за печатите(сфрагистика), грбовите и слично и нивното користење во откривањето на историските процеси.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, семинарски работи и презентации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2 + 1 +1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		Часови 30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		Часови 15
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		Часови 15
		16.2.	Самостојни задачи		Часови 15
		16.3.	Домашно учење - задачи		Часови 45
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Бодови 2 колоквиуми
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови Да
	17.3.	Активност и учество			Бодови Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.Келер	Библија је у праву		1979
		2.	A.E.Bailey	Daily life in Bible Times		1943
		3.	A.G.Baroois	Manuel d,archeology biblique I/II		1939/53
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Harper:	Bible Dictionery		1952
		2.		Internacional Standard Bible Enciclopedia		1952
		3.	J.Finegan	Light from the Ancien past		1954

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Византиска цивилизација I		
2.	Код		4FO117317		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2017/18 III семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		проф. д-р Митко Б. Панов		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е дизајниран да им овозможи на студентите да го разберат феноменот на Византија како империја и цивилизација и да ги осознаат спецификите на византискиот свет. Студентите ќе се осознаат со динамичните и комплексните процеси кои довеле до оформување на Византија како империја и развојот на цивилизацијата и културата до средината на X век. Предметот е дизајниран да им овозможи на студентите да се оспособат да ги препознаваат клучните карактеристики на византиската цивилизација и култура, што го вклучува влијанието врз културно-историските процеси на источниот Медитеран и интеракцијата со различните култури на источот и западот.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	Вовед во Византија: империја, цивилизација и култура Константин I и формирањето на Византија Византија во V век: поделби и интеракции меѓу истокот и западот Епохата на Јустинијан I: Дефинитивното оформување на спецификите на византиската цивилизација Византија во 7 век: криза и сочувување на империјата Епохата на иконоборството (717-843) Религиско мисионерство, конверзија и просветителство (середина на IX-почеток на X век) Константин VII: Култура, дворски живот, церемонии Влијанието на цивилизацискиот модел на Византија врз новите политички субјекти на Балканот (VI-середина на X век) Секојдневниот живот во Византија (IV-середина на X век) Општеството и економијата во Византија (IV-середина на X век) Православното христијанство и релациите со истокот и западот (IV-середина на X век)				
12.	Методи на учење: интерактивно предавање, работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15 +45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	45 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		2 колоквиума	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		да	
	17.3.	Активност и учество		да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5
			од 51 до 60 бода		6
			од 61 до 70 бода		7
			од 71 до 80 бода		8
			од 81 до 90 бода		9
			од 91 до 100 бода		10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти		
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Острогорски	Историја на Византија	Скопје	2002
		2.	Ц. Халдон	Социјална историја на Византија	Скопје	2015
		3.	J. Herrin	Byzantium: The Surprising Life of a Medieval Empire	Princeton	2008
	22.2.	4.	P. Stephenson (ed.)	Byzantine World	Routledge	2000
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Cameron	The Byzantines. The Peoples of Europe	Blackwell	2006
		2.	L. Breje	Vizantijska civilizacija	Beograd	1976

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Старогрчки јазик			
2.	Код	4FO114517			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2017/18 III семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Почетен курс по старогрчки јазик – алфабет; читање и превод на текстови од учебник како основа за запознавање со структурата на јазикот и оспособување за разбирање на античките пишани извори и античките епиграфски споменици.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со алфабетот; читање и изговор; деклинација на имињата; конјугации на глаголите; компарација на придавките; броеви; неменливи зборови; превод на текстови.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+45 (2+1+1)			

15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часа	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 час	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
			16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Читање грчки - граматика, речник, вежби	Три, Скопје	2009
		2.		Читање грчки - текст	Три, Скопје	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	по избор	антички автор по избор од Loeb Classical Library		
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Антички градови во Македонија		
2.	Код		4FO117417		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2017/2018 IV семестар	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Вон. Професор д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од трети семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со појавата и развојот на урбаниот живот во Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: Појава и елементи на градовите - историски осврт; Развој на урбаниот живот во раната антика; Осврт кон раноантичките урбани центри во Македонија; Војничките утврдувања и војската во Македонија; Урбаните центри во периодот на доцната антика; Градежништвото во периодот на доцната антика; Патната комуникација во антиката;				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	60 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		2 колоквиуми	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Да	
	17.3.	Активност и учество		Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5
			од 51 до 60 бода		6
			од 61 до 70 бода		7
			од 71 до 80 бода		8
			од 81 до 90 бода		9
			од 91 до 100 бода		10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми		

		семинарската, редовноста на предавања и вежби
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	И.Микулчиќ	Антички градови во Македонија	МАНУ	1999
	2.	И. Микулчиќ	Стоби	Скопје	2005
	3.	Т.Нацев	Доцноантичкиот град Баргала	Штип	2008А
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В. Лилчиќ	Античка патна мрежа, АКРМ, том 1	МАНУ	1994
	2.	В.Лилчиќ	Корпус на старите градови тврдини во Република Македонија, том 1	Македонска цивилизација	2009
	3.	Ф.Папазоглу	Македонски градови у римско доба	Скопје	1957

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Профана и сакрална архитектура во антиката			
2.	Код	4FO117517			
3.	Студиска програма	археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2017-18 IV семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	вон.проф. д-р Бошко Ангеловски			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од претходните семестри		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со елементите и спецификите на профаната и сакрална архитектура во периодот на антиката.			
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на античката архитектура; Развој на урбаниот живот во антиката; Елементи на конструкција, техники на градење и градежни материјали; Стилови во архитектурата и елементи на декорација; Профана архитектура - утврдувања, станбени и јавни објекти во антиката; Сакрална архитектура - храмови и светилишта во антиката; Меморијални и почесни објекти во антиката; Урбани планови на градовите во антиката; Осврт на најзначајните антички сакрални и профани објекти во Македонија; Сакрална архитектура во средниот век; Профана архитектура во средниот век; Осврт на најзначајните средновековни сакрални и профани објекти во Македонија.			
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		180	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30=60 (2+2+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 час
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	Два колоквиуми	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Да	
	17.3.	Активност и учество	Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		
22.	Литература			

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	B.N. Nestorovič	Arhitektura Starog Veka	Beograd	1952
		2.	Д. Герасимова	Основи на античката архитектура	Каламус, Скопје	2011
		3.	В.Л.Севера	Теоретские градови на Хиподам од Милет	Скопје	1994
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	B. Gavel	Istorija Umetnosti antičke Grčke	Beograd	1978
		2.	В. Лилчиќ	Македонскиот камен за боговите, христијаните и за животот по животот, Том 1	Скопје	2001
		3.	B. Aleksova	Loca sanctorum Macedoniae	MANU, Skopje	1993

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Средновековна археологија			
2.	Код	4FO114717			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/18 IV семестар		Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Д-р Звонимир Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со срдновековните култури во Европа, на Балканот и во Македонија, како и со големата преселба на народите од крајот на 4 – 9 век.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведно предавање (средновековна археологија како научна дисциплина); Историјат на досегашните истражувања и преглед на основната литература;Историски, културни, хронолошки и духовни карактеристики на европското средновековие; Период на големата преселба на народите и остатоци на материјалната и духовната култура на варварските				

	племиња; Етногенеза на Словените изразена преку формите на урбаното живеење; Материјалната култура на Словените изразена преку предметите од секојдневниот живот; Духовната култура на Словените изразена преку формите и ритуалот на погребување и митологијата; Типологија на средновековниот накит и керамика како основни елементи за дефинирање на една култура; Тип на населби и градби кај Јужните Словеи; Одбранбени системи и конструктивни елементи на словенските градишта; Опрема и видови на оружје на словенскиот воин; Материјалната и духовната култура на Македонските Словени (тип на населби, некрополи, религија)					
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		240			
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови	30	
		16.2.	Самостојни задачи	Часови	60	
		16.3.	Домашно учење - задачи	Часови	75	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		бодови	2 колоквиуми	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови	Да	
	17.3.	Активност и учество		Бодови	Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М.Гарашанин	Материјална култура Јужних Словена		1961
		2.	Е. Манева	Средновековен накит од Македонија		1992

		3.	Ф. Конт	Словени, том 1		1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б.Алексова	Просек – Демир Капија		1966
		2.	Д.Мркобрад	Археолошки налази сеобе народа		1980
		3.	T.Rice	Rani srednji vek		1976

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава -2			
2.	Код	4FO122417			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	втора / четврти	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф.д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во Музеите и археолошките локалитети, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со:				

	- Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2ЕКТС x 30 часа = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		/	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/		/	
		/		/	
		/		/	
		/		/	
		/		/	
		/		/	
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				

1.	Наслов на наставниот предмет		Конзервација на движно археолошко наследство -1		
2.	Код		4F0117617		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2017/2018 IV семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Вонр.проф д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со конзерват. реставрат. принц. и основ. знаења од областа. Практ. процеси, прим. на методи во реализацијата на заштитата на култ. наследство.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици Значење на термин конзервација и основни услови за чување и заштита на музејски предмети. Запознавање на материјали кои се користат во процеси на конзервација. Конзервација на керамика (Чистење, селектирање и консолидација.) Реставрација на керамика. Конзервација и реставрација на камен, стакло и коска. Конзервација и реконструкција на метали. Конзервација на дрво, текстил, хартија и кожа. Припрема на материјали кои се користат во процес на конзерваторско-реставраторски техники.Методиологија на документација низ процес на работа и изготвување на конзерваторски проект. Организирање на процес на конзервација во музејска лаб. и терен (системски и заштитни архео. истражувања). Превентивна конзервација во теренски услови (обработка на материјал и дислокација на материјал од терен).				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	45 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			2 колоквиума
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			да
	17.3.	Активност и учество			да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5	
			од 51 до 60 бода	6	

		од 61 до 70 бода	7
		од 71 до 80 бода	8
		од 81 до 90 бода	9
		од 91 до 100 бода	10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Wihr, Rolf.	Restaurien von Keramik und Glas.	München: Callwey Verlag,	1977
	2.	M.V.Farmakovski	Konzerviranje i restaviranje muzejskih zbirki	Zagreb	1949
	3.	Милан Духаћ.	Одржавање музејских предмета	Београд	1949
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	T. Stambolov.	The Corrosion and Conservation of Metallic Antiquities and Works od Art	Amsterdam,	1985
	2.	Народни музеј. Београд	Заштита културног наслеђа. Радови центра за конзервацију.	Београд	1985, 1997.
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Византиска цивилизација II			
2.	Код	4FO117717			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 IV семестар		Број на ЕКТС кредити	4

8.	Наставник	проф. д-р Митко Б. Панов		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е дизајниран да им овозможи на студентите да го разберат феноменот на Византија како империја и цивилизација и да ги осознаат спецификите на византискиот свет. Студентите ќе се осознаат со динамичните и комплексните процеси кои довеле до кулминацијата на цивилизацијата, по што следувало нејзиното и на крајот падот на империјата. Предметот е дизајниран да им овозможи на студентите да се оспособат да ги препознаваат клучните специфики и карактеристики на византиската цивилизација и култура во периодот од средината на X век, до 1453 г. Тоа го вклучува разбирањето на византиското наследство како интегрален дел од европската цивилизација и култура.			
11.	Содржина на предметната програма: Василиј II и кулминација на моќта на Византија Период на слабеење (1025-1081) Епохата на Комнените и реорганизација Привремениот пад по Латинските освојувања и повторната обнова (1204-1282) Период на слабеење Пад на Империјата (1453) Релациите со латинскиот запад и исламскиот ориент Животот во Константинопол Византискиот идентитет Жената во Византија Византиското општество Византиското наследство: Модерното сфаќање на византиската цивилизација и култура			
12.	Методи на учење: интерактивно предавање, работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15 +45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 колоквиума
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		да
	17.3.	Активност и учество		да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5
		од 51 до 60 бода		6
		од 61 до 70 бода		7
		од 71 до 80 бода		8
		од 81 до 90 бода		9
		од 91 до 100 бода		10

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Г. Острогорски	Историја на Византија	Скопје	2002
	2.	Ц. Халдон	Социјална историја на Византија	Скопје	2015
	3.	Д. Оболенски	Византиски комонвелт	Скопје	2000
22.2.	4.	J. Herrin	Byzantium: The Surprising Life of a Medieval Empire	Princeton	2008
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	2.	A. Cameron	The Byzantines. The Peoples of Europe	Blackwell	2006
	3.	T. Gregory	History of Byzantium	Oxford	2004
	4	P. Stephenson (ed.)	Byzantine World	Routledge	2000

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ранохристијанска археологија			
2.	Код	4FO11781			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 V семестар		Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Вон. Професор д-р Нацев Трајче			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од претходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со ранохристијанската култура на Балканот и во Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед и историски рамки на ранохристијанскиот период на Балканот; Преглед на основните пишани извори и материјалната култура на ранохристијанскиот период во Македонија; Преглед на основните пишани извори и материјалната култура на ранохристијанскиот период				

	во Македонија; Преглед и анализа на основните типови на културната архитектура (цркви, манастири, крстилници; Анализа на типологијата на ранохристијанските гробни конструкции (мемории, катакомби, гробници, јам; Преглед и анализа на ранохристијанските движни наоди со основен преглед на ранохр. декоративна уметност; Доцноантички провинции на територијата на Република Македонија; Ранохристијански епископски центри и нивните епископи во Македонија; Култ на светители во Македонија и Источен Илирик; Ранохристијански базилики во Македонија; Рефлексот на Византиската култура, архитектура и уметност врз ранохристијанските градби во Македонија; Ранохристијанската специфична уметничка продукција како фундамент врз кој се гради ср. култура					
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време		240			
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 (3+2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часа		
		16.3.	Домашно учење	75 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10бодови	
	17.3.	Активност и учество			20бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5	
		од 51 до 60 бода			6	
		од 61 до 70 бода			7	
		од 71 до 80 бода			8	
		од 81 до 90 бода			9	
		од 91 до 100 бода			10	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Krautheimer, R	Early Christian and Byzantine Architecture		1965
		2.	Димитрова, Е	Најстарите христијански симболи	Скопје	

		3.	Битракова - Грозданова, В	Старохристијански споменици во Охридско	Скопје	1975
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алексова, Б	Loca Sanctorum Macedoniae	Скопје	1995
		2.	Манева, Е	Базилика "Де" од Хераклеја Линкестис, Лихнид 7	Битола	1989
		3.	Димитрова, Е	Керамичките релјефи од Виничкото Кале	Скопје	1993

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет	Археологија на Балканот 1				
2.	Код	4FO 117917				
3.	Студиска програма	Археологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година / семестар	2017/18 V семестар		Број на ЕКТС кредити	8	
8.	Наставник	Доц.д-р Марина Ончевска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од предходните семестри				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со материјалната и духовната култура на просторот на Балканот од палеолитот до 1 милениум п.н.е.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставните единици кои ги третираат праисториските култури на Балканот; Преглед на праисториските култури на Балканот; Материјалната и духовната култура на палеобалканските племиња; Начинот на погребување и обичаите на палеобалканските племиња; Типологија на гробните форми од праисторијата на Балканот; Појавата, конструкцијата и содржината на кнежевските гробови; Материјална и духовна култура во палеолитот и мезолитот; Манифестации на материјалната и духовната култура во неолитот и енеолитот; Манифестации на материјалната и духовната култура во бронзеното време; Материјалната и духовната култура во железното време; Типови на населби кај палеобалканските народи; Патните комуникации во праисторијата на Балканот					

12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположив фонд на време			240		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+60+75 (3 +2 +2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови	30	
		16.2.	Самостојни задачи	Часови	60	
		16.3.	Домашно учење - задачи	Часови	75	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 2 колоквиуми	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови Да	
	17.3.	Активност и учество			Бодови Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	B.Gavela	Praistorijska arheologija		1979
		2.	Grupa avtori	Osvit civilizacije		1969
		3.	Grupa avtori	Praistorija jugoslovenskih zemalja, kn.I - V		1983-1987
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Д.Митревски	Протоисториските заедници во Македонија		1997
		2.	Група автори	Археолошка карта 1		1994
		3.	I.Mikulcic	Pelagonija u svetlosti arheoloskih istrazivanja		1965

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Профана и сакрална архитектура во среден век			
2.	Код	4FO118017			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2017/18 V семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	вон.проф. д-р Бошко Ангеловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од претходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со елементите и спецификите на профаната и сакрална архитектура во рановизантискиот период и средниот век.				
11.	Содржина на предметната програма: Историски контекст на развој на средновековната архитектура; Развој на урбаниот живот во рановизантискиот период и средниот век; Елементи на конструкција, техники на градење и градежни материјали; Профана архитектура - утврдувања, станбени и јавни објекти во антиката; Урбани планови на градовите во средниот век; Осврт на најзначајните сакрални и профани објекти во Македонија од рановизантискиот период и средниот век; Сакрална архитектура во средниот век; Профана архитектура во средниот век;				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+30+60 (2+2+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови
16.		16.1.	Проектни задачи		30 Часови

	Други форми на активности		16.2.	Самостојни задачи	30 час	
			16.3.	Домашно учење - задачи	75 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Два колоквиуми	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Да	
	17.3.	Активност и учество			Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Микулчиќ	Средновековни градови и тврдини во Македонија	Скопје	1996
		2.	Đurđe Bošković	Arhitektura srednjek veka	Beograd	1967
		3.	H.W.Janson	Istorija Umetnosti	Beograd	1965
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В. Лилчиќ	Македонскиот камен за боговите, христијаните и за животот по животот, Том 1	Скопје	2001
		2.	B. Aleksova	Loca sanctorum Macedoniae	MANU, Skopje	1993
		3.	Ц. Грозданова	Света Софија Охридска	Ѓурѓа, Скопје	1998
		4.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет		Средновековна Македонија: историја и култура

2.	Код	4FO118117			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 V семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Митко Б. Панов			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е дизајниран да овозможи студентите да ги осознаат културно-историските процеси во средновековна Македонија, како и да стекнат вештини за истражување и анализа на изворите и литературата. Низ интердисциплинарен приод студентите ќе се запознаат со разновидни теми од областа на историјата и културата на средновековна Македонија. На овој начин студентите ќе можат подобро да ги разберат спецификите на историските и културните процеси кои се одвивале на територијата на Македонија во средновековието, како и да можат да дебатираат од аспект на современите интерпретации за средновековното минато.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во историјата и културата на средновековна Македонија. Извори и модерна историографија за средновековна Македонија. Концептот на создавањето на Словените и Македонија Македонија во темните векови Светите Кирил и Методиј и Климент и Наум: мисионерство и просветителство; Самуиловата држава: историја, култура, идентитет Охридската архиепископија: идеологија и култура; Македонија во периодот на воена мобилизација на XI век Културно-историските процеси во Македонија и релациите со средновековните држави на Балканот (XII-XIII век) Македонија и Османлиите Интерпретација на историските традиции и наследството на средновековна Македонија				
12.	Методи на учење: интерактивно предавање, работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	45 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			2 колоквиума

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	да
	17.3.	Активност и учество	да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5
		од 51 до 60 бода	6
		од 61 до 70 бода	7
		од 71 до 80 бода	8
		од 81 до 90 бода	9
		од 91 до 100 бода	10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Б. Панов, С. Антолјак	Средновековна Македонија, I-III	Скопје	1985
		Митко Б. Панов	„Византиска Македонија“, во: Македонија: Милениумски културно-историски факти	Скопје	2013
		Елизабета Димитрова, Сашо Коруневски	„Средновековна Македонија (историја на уметноста, архитектурата и книжевноста)“, во Македонија: Милениумски културно-историски факти	Скопје	2013
	3.	Група автори	Историја на македонскиот народ, I	Скопје	2000
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	2.	Група автори	Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и за	Скопје	1981

				национална држава, I		
		3.	М. Б. Панов	“Светиклиментовите традиции во Македонија низ призмата на Византија“, Светиклиментовите традиции во Македонија .	Скопје	2009
		4	Група автори	Историја на македонскиот народ	Скопје	2008

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Епиграфика			
2.	Код	4FO118217			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2017/18 V семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Славица Бабамова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со епиграфските споменици како најбројни писмени документи во антиката и нивна примена во археолошките и во историските проучувања.				
11.	Содржина на предметната програма: Писмените документи во антиката – типологија на епиграфски споменици, датирање на натписите, видови писма и корпуси на натписи со посебен акцент врз просопографијата, именските формули и антропонимијата во Македонија и на Балканот.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часа

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
			16.3.	Домашно учење - задачи	45 Часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10	
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. G. Woodhead	The Study of Greek Inscriptions	Cambridge University Press	1967
		2.	L. Keppie	Understanding Roman Inscriptions	The John Hopkins University Press, Baltimore	1991
		3.	F. Papazoglou et al.	Inscriptiones Graecae X, 2, 2	Berlin Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, Berlin	1999
		4.	B. Dragojević– Josifovska	Inscriptions de la Mésie Supérieure, vol. VI: Scupi et la région de Kumanovo	Филозофски факултет, Белград	1982
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Бабамова	Inscriptiones Stoborum	НУ Стоби, Стоби	2012

		2.	С. Бабамова	Епиграфски споменици од Република Македонија датирани според македонската провинциска ера	ИНИ, Скопје	2005
		3.	В. Калпаковска	Епиграфски сведоштва за жителите на Стибера	НУ Завод и музеј Битола, Битола	2004
		4.	В. Калпаковска - А. Ѓорѓиевска	Животот во Heraclea Lyncestis преку епиграфските споменици	НУ Завод и музеј Битола, Битола	2003

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Средновековен Балкан: Историја и култура			
2.	Код	4FO118317			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 V семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Митко Б. Панов			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел интегрално проучување на историјатата и култура на средновековниот Балкан, во хронолошкиот опсег од VI-XIV век. Предавањата се конципирани во функција на оспособување на студентите за осознавање на културно-историските специфики на Балканот во средновековната епоха. Студентите ќе стекнат знаења за општествените, културните, религиозните и политичките процеси и специфичноста и различноста на животот на Балканот во средновековието.				
11.	Содржина на предметната програма: Балканот во динамичните промени на VI век Византија и Словените Религиски промени: христијанството и идеологијата Процесите на создавање на средновековните држави на Балканот Самуиловата држава: историја и култура Спецификите на средновековната култура на Балканот Византискиот империјален модел и политичките елити на Балканот Судирите на средновековните држави за доминација на Балканот Охридската архиепископија и религиските односи на Балканот Подемот и падот на средновековните држави на Балканот Освојувањата на Османлиите на Балканот				
12.	Методи на учење: интерактивно предавање, работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		

14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 колоквиума
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		да
	17.3.	Активност и учество		да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5
		од 51 до 60 бода		6
		од 61 до 70 бода		7
		од 71 до 80 бода		8
		од 81 до 90 бода		9
		од 91 до 100 бода		10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Г. Острогорски	Историја на Византија	Скопје	2002
	2.	Д. Оболенски	Византиски комонвелт	Скопје	2000
	3.	F. Curta	Southestern Europe in the Middle Ages (500-1250	Cambridge	2006
	4.	P. Stephenson	Byzantium's Balkan Frontier: a Political Study of the Northern Balkans, 900-1204	Cambridge	2000
	5.	Митко Б. Панов и др.	Македонија: Милениумски историски факти	Скопје	2013
	22.2.	Дополнителна литература			

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	P. Stephenson	The Legend of Basil the Bulgar-Slayer	Cambridge University Press	2003
		3.	D. Dzino	Becoming Slav, Becoming Croat. Identity Transformations in Post-Roman and Early Medieval Dalmatia	Brill	2010
		4	F. Curta	The Making of the Slavs, History and Archeology of the Lower Danube Region, c. 500-700	Cambridge, New York	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Конзервација на движно археолошко наследство - 2			
2.	Код	4F0118417			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 Vсеместар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Вонр.проф д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со конзерват. реставрат. принц. и основ. знаења од областа. Практи. процеси, прим. на методи во реализацијата на заштитата на култ. наследство.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици Значење на термин конзервација и основни услови за чување и заштита на музејски предмети. Запознавање на материјали кои се користат во процеси на конзервација. Конзервација на керамика (Чистење, селектирање и консолидација.) Реставрација на керамика. Конзервација и реставрација на камен, стакло и коска. Конзервација и реконструкција на метали. Конзервација на дрво, текстил, хартија и кожа. Припрема на материјали кои се користат во процес на конзерваторско-реставраторски техники.Методиологија на документација низ процес на работа и изготвување на конзерваторски проект. Организирање на процес на конзервација во музејска лаб. и терен (системски и заштитни архео. истражувања).				

	Превентивна конзервација во теренски услови (обработка на материјал и дислокација на материјал од терен).			
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		120	
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15 +45 (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 колоквиума
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		да
	17.3.	Активност и учество		да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5
		од 51 до 60 бода		6
		од 61 до 70 бода		7
		од 71 до 80 бода		8
		од 81 до 90 бода		9
		од 91 до 100 бода		10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Wühr, Rolf.	Restaurieren von Keramik und Glas.	München: Callwey Verlag,	1977
	2.	M.V.Farmakovski	Konzerviranje i restavriranje muzejskih zbirki	Zagreb	1949
	3.	Милан Духаћ.	Одржавање музејских предмета	Београд	1949
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	T. Stambolov.	The Corrosion and Conservation of	Amsterdam,	1985

				Metallic Antiquities and Works of Art		
		2.	Народни музеј. Београд	Заштита културног наслеђа. Радови центра за конзервацију.	Београд	1985, 1997.
		3.				

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Археологија на Балканот 2 – антички период			
2.	Код	4FO118517			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	2017-2018 г. VI семестар		Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	Доц. Д-р. Марина Ончевска Тодоровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени предмети од претходни семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот опфаќа теми од историјата, материјаланата и духовната култура на популациите на Балканот од почетокот на раноантичкиот период до крајот на антиката, односно севкупните историски и културни достигнувања на Балканот од крајот на архајскиот, преку класичниот и хеленистичкиот, до крајот на римски период. Целта на предметната програма е запознавање со најзначајните сегменти од разновидните антички култури на Балканскиот полуостров.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во наставните единици кои ги третираат предметот; Преглед на раноантичките култури на Балканот и нивна територијална распространетост во разни временски периоди; Материјалната и духовната култура на раноантичките народи на Балканот; Погребувањето и погребните ритуали во раната антика на Балканот; Раноантичките тумуларни погребувања и нивната распространетост на Балканот; Особености на грнчарската продукција во одделните периоди на раната антика; Патните комуникации на просторот на Балканот во раната антика; Типови на населби во раната антика на Балканот; Настанувањето на античките колонии на Балканот; Римската окупација на Балканот; Развојот на римските провинциски градови на Балканот; Карактеристики на погребните обичаи во римскиот период на Балканот; Религијата во античкиот период на Балканот и нејзини отсликувања во Македонија.				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	240			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+60+75 (3+2+1)			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови 45		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови 30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови 30		
		16.2.	Самостојни задачи	Часови 60		
		16.3.	Домашно учење - задачи	Часови 75		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		Бодови	40+30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		Бодови	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		Бодови	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Микулчиќ	Антички градови во Македонија	МАНУ	1999
		2.	I. Mikulčić	Pelagonija u svetlosti arheoloških nalaza od egejske seobe do Avgusta	Beograd	1966
		3.	M.Sujić	Odabrani radovi iz stare povijesti Hrvatske	Zagreb	1996
		4.	Ф. Папазоглу	Македонски градови у римско доба	Скопје	1957
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	I. Touratsoglu	Macedonia, History, Monuments, Museums	Athens	1996
		2.	V. Anderson Stojanović	Stobi, the Hellenistic and Roman Pottery,	Princeton	1992

		3.	А. Јовановић	Римске некрополе на територији Југославије	Београд	1984
		4.	С. Блажевска	Раната антика и хеленистичкиот период во Македонија, во: Македонија милениумски културно – историски факти, том 2, стр. 637-730,	Скопје	2013

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Погребни форми, култови и религии од праисторија до среден век во Македонија			
2.	Код	4FO118617			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2017/18 VI семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	вон.проф. д-р Бошко Ангеловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од претходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со погребните форми, култови и религии, преку следење на спецификите на погребниот ритул низ праисторија, антиката и средниот век и продирањето и развој на култовите низ предметните епохи.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и наставните единици кои ги опфаќаат погребните форми, култовите и религиите од праисторијата до средниот век во Македонија; Првите форми на почитување на култовите во палеолитот, неолитот и бронзеното време во Македонија; погребните форми, култовите, симболизмот и религијата во доцноархајскиот, класичниот и македонско-хеленистичкиот период во Македонија, 6 - 3 век п.н.е.; Култовите и религијата во раната антика во Македонија; Култовите и религијата во доцната антика во Македонија; Општ осврт кон религиските форми и култовите во средновековниот период во Македонија, 6 - 14 век.; Христијанските симболи и нивното теолошко значење во ликовната декорација на спомениците од крајот на 1 - 6 век во Македонија - нивниот развоен процес; Генезата на ранохристијанската религија во Македонија; Словенскиот пантеон на богови и митолошки форми во Македонија.				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			

14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи		30 Часови
			16.2.	Самостојни задачи		30 час
			16.3.	Домашно учење - задачи		60 Часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				Два колоквиуми
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				Да
	17.3.	Активност и учество				Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Д. Митревски	Протоисториските заедници во Македонија преку погребните форми и обичаи	Скопје	2001
		2.	Л. Јованова	Inventaria Archaeologica Personarum II, Скупини - Некрополи	Каламус, Скопје	2015
		3.	Е.Манева	Inventaria Archaeologica Personarum I, Некропола - Водоча	Каламус, Скопје	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	В. Лилчиќ	Македонскиот камен за боговите, христијаните и за животот по животот, Том 1	Скопје	2001
		2.	В.Соколовска	Исар-Марвинци и Повардарското античко време	Скопје	1986
		3.	М. Елијаде	Свето и профано	Нови Сад	1986

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Средновековни градови во Македонија		
2.	Код		4FO118717		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2017-2018 Шести семестар	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Вон. Професор д-р Нацев Трајче		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од петти семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со појавата и развојот на урбаниот живот во Македонија				
11.	Содржина на предметната програма: Појава и елементи на градовите - историски осврт; Развој на градот во средниот век.; Концептот на градот во новиот историски контекст на средниот век; Градовите во Македонија во средниот век; Видови на утврдувања; Осврт на главните градски центри во Македонија; Методологија на истражување и топографија				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време		180		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење	60	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			2 колоквиуми

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Да
	17.3.	Активност и учество	Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5
		од 51 до 60 бода	6
		од 61 до 70 бода	7
		од 71 до 80 бода	8
		од 81 до 90 бода	9
		од 91 до 100 бода	10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.			
		2.	И. Микулчиќ	Средновековни градови и тврдини во Македонија	МАНУ 1996
		3.	Б.Панов	Средновековна Македонија, Том 3	Скопје 1957
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.			
		2.			
		3.			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Практична настава –3		
2.	Код		4FO122517		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		трета /шести	7. Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник		Проф.д-р Трајче Нацев		
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема		

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.		
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во Музеите и археолошките локалитети, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.		
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).		
13.	Вкупен расположив фонд на време	2ЕКТС x 30 часа = 60 часа	
14.	Распределба на расположивото време	0+0+0+30+30 = 60 часа (0+0+2)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава /
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа /
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи /
		16.2.	Самостојни задачи 30 часа
		16.3.	Домашно учење 30 часа
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	/
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	/
	17.3.	Активност и учество	/
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/	/
		/	/
		/	/
		/	/
		/	/
		/	/
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден	

		дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интерен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
22.1.	Задолжителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
22.2.	Дополнителна литература					
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Одбранбени системи од праисторијата до среден век 1			
2.	Код	4FO118817			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 VI семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Драган Веселинов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан шести семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување со неопходните знаења за начинот и видот на одбрана на населението во праисторијата и раната антика, односно запознавање на одбранбените елементи на утврдувањата кај населените места.				
11.	Содржина на предметната програма: Населението и населените места во праисторијата; Праисториски утврдени места; Видови на праисториски утврдувања; Стратешки карактеристики на праисториските утврдувања; Одбранбени системи на праисториските утврдувања; Населението и населените места во раната антика; Раноантички утврдени места; Видови на раноантички утврдувања; Стратешки карактеристики на раноантичките утврдувања; Одбранбени системи кај раноантичките утврдувања.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, проектни задачи и презентации.				

13.	Вкупен расположив фонд на време			120		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 Часови	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		45 Часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40+30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектната задача, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Odbranbeni sistemi u praistoriji i antici na tlu Jugoslavije	Savez arheoloskih drustava Jugoslavije; Arheolosko drustvo Vojvodine; Novi Sad	1984
		2.	Иван Микулчиќ	Антички градови во Македонија	Скопје	1999
		3.	Mirko Popovic	Tvrđava Ras	Beograd	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Jacquetta Hawkes	Historija covjecanstva, kulturni I naucni razvoj (Praistorija); svezak drugi/kniga prva i druga	Zagreb	1966
		2.	Luigi Pareti; Paolo Brezzi; Luciano Petech	Historija covjecanstva, kulturni I naucni razvoj (1200-500 p.n.e., 500 p.n.e.-1 n.e., 1n.e.-500 n.e.); svezak drugi/kniga prva, druga i treca	Zagreb	1967
		3.				

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Старословенски јазик			
2.	Код		4FO114417			
3.	Студиска програма		Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв циклус			
6.	Академска година / семестар		6 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		проф. д-р Елка Јачева-Улчар			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени предмети од претходниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со особеностите на старословенскиот јазик, неговата структура и примена. Стекнување неоподни сознанија за старословенските азбуки (глаголица и кирилица), како и за граматичката структура на првиот словенски писмено фиксиран јазик, старословенскиот.					
11.	Содржина на предметната програма: Старословенски азбуки. Теориите за основата на старословенскиот јазик. Писмени епиграфски споменици од старословенскиот период. Поделба на гласовите. Вокализам и консонантизам во старословенскиот период. Вокализација на еровите. Превој на вокалите. Палатализација, јотација. Падежите во старословенскиот јазик. Вокални и консонантски основи кај именките. Заменки. Придавки и степенување на придавките. Броеви. Поделба на глаголите. Прости и сложени глаголски времиња. партикули. неменливи зборови.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време			120		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		бодови		
	17.3.	Активност и учество		бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Р. Угринова-Скаловска	Старословенски јазик	Скопје	1979
		2.	В. Десподова, Е. Јачева-Улчар, С. Новотни, М. Чичева-Алексиќ	Старословенско-македонски речник со грчки паралели	Скопје-Прилеп	1999
		3.	Ѓ. Поп-Атанасов	Речник на старата македонска литература	Скопје	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Свето писмо (Библија)	Скопје	1991
		2.	Петар. Хр. Илиевски	Појава и развој на писмото	Скопје	2001
		3.	Р. Угринова-Склаовска	Записи и летописи	Скопје	1975

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оружје и вооружување во антиката			
2.	Код	4FO118917			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2017/18 VII семестар		Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	вон.проф. д-р Бошко Ангеловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од претходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите форми и типологија на оружјето, принципот на вооружување и војување изразени преку спецификите на воената стратегија и тактика со акцент на најзначајните војни и битки кои ја одбележуваат предметната историска епоха				
11.	Содржина на предметната програма: Осврт на историјата на војните во предметниот период, системот на уредување и организација на војската, воените формации, воената тактика и стратегија, развој и типови на офанзивното и дефанзивното вооружување во предметните епохи				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		240		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 час
		16.2.	Самостојни задачи		60 час
		16.3.	Домашно учење - задачи		75 Часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Два колоквиуми
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Да
	17.3.	Активност и учество			Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A.M. Snodgrass	Arms and Armour of the Geeks	Edinburgh	1967
		2.	R.Vasić	Prilog proučavanja grčkog oružja u Jugoslaviji	GCBI XX/18, Sarajevo	1982
		3.	M. M. Sage,	Warfare in Ancient Greece: a sourcebook	London	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К. Ристов	Оружјето претставено на македонските и пајонски монети,	МН 21, Скопје	2004
		2.	Б.Ангеловски	Прилог кон проучување на македонското копје – сариса	MN 34-35, Скопје	2010
		3.	В.Битракова – Грозаднова	Macedonian shield from Bonče	Situla 44, Narodni Muzej Ljubljana	2007
4.		D.Piletić	Hladno oružje kroz vekove	VVM, JNA 30	1984	

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Античка керамика	
2.	Код	4FO119017	
3.	Студиска програма	Археологија	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки	

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017-2018 г. VII семестар		Број на ЕКТС кредити	8 кредити
8.	Наставник	Доц. Д-р. Марина Ончевска Тодоровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени предмети од претходни семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е запознавање со различните видови на антички грнчарии, нивна типологија и хронолошка датација. Совладувањето на типологијата на грнчарските производи, како најбреон археолошки материјал на археолошките локалитети, претставува базична потреба за совладување на теренската и наставната програма на студентите. За таа цел се предвидува прикажување на основи на техничко исцртување на грнчарски садови и препознавање на елементите на грнчарски садови од одделни типови на грнчарии.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во грнчарското производство во антиката; Класификации на грнчарските садови, според формите, намената и структурата на глината; Стилски особености и меѓусебни разлики на грнчаријата во раната антика; Карактеристики на грнчарските продукции во архајскиот, класичниот и хеленистичкиот период; Црнофигурален стил во грнчарството; Црвенофигурален стил во грнчарството; Типологија на грнчаријата во римскиот раноцарски период; Типологија на грнчаријата во доцноантичкиот период; Застапеност на грнчарски садови од различните антички периоди на локалитети во Македонија;				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време		240		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+30+60+75 (3+2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		Часови 45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		Часови 30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		Часови 30
		16.2.	Самостојни задачи		Часови 60
		16.3.	Домашно учење - задачи		Часови 75
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Бодови 40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови 10 бодови
	17.3.	Активност и учество			Бодови 20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J.W.Hayes	Late Roman Pottery	London	1972
		2.	V. Anderson Stojanović	Stobi, the Hellenistic and Roman Pottery,	Princeton	1992
		3.	S.I.Rotroff	Hellenistic Pottery, Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material, The Athenian Agora vol. XXIX,	Princeton, New Jersey	1997
		4.	М.Ончевска Тодоровска	Доцноантичка грнчарија во Република Македонија, доцен 3 – 6 век,	Скопје	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.Соколовска	Раноантичка сива керамика во Македонија, Maced. Acta archaeological 13, 141-148,	Скопје	1993
		2.	В.Соколовска	Исар Марвинци и Повардарието во античко време	Скопје	1986
		3.	М.Ончевска Тодоровска	Доцноантичка грнчарија во Скупи, втора половина на 4 - 6 век,	Скопје	2004
		4.	С. Блажевска	Раната антика и хеленистичкиот период во Македонија, во: Македонија милениумски културно – историски факти, том 2, стр. 637-730,	Скопје	2013

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Материјална култура од средновековните некрополи во Македонија			
2.	Код		4FO119117			
3.	Студиска програма		Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв			
6.	Академска година / семестар		2017-18 VII семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Вонр.проф. д-р Бошко Ангеловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со материјалната култура од средновековните некрополи во Македонија					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и наставните единици кои ги опфаќаат погребите форми и наодите од средновековните некрополи. Преглед во средновековните култури во Македонија. Манифестации на материјалната и духовната култура во Македонија. Некрополи од средновековниот период во Македонија. Типологија на гробните конструкции во Македонија. Типологија на гробните прилози од Македонија. Типологија на керамиката употребувана во фунусот во средновековните некрополи во Македонија. Типологија на накитот употребуван како прилог во средновековните некрополи во Македонија. Култови, симболизмот и духовната функција на фунусот во Македонија.					
12.	Методи на учење: Работи во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 (2 + 2 +1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		Часови	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		Часови	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		Часови	30
		16.2.	Самостојни задачи		Часови	30
		16.3.	Домашно учење - задачи		Часови	60
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови	2 колоквиуми
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови	Да
	17.3.	Активност и учество			Бодови	Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби.					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	A.Cermanovic-D.Srejovic	Leksikon religijai kitova drevne Evrope			1992
		2.	M.Bajalovic-Hadzipesic	Keramika u srednjovekovnoj Srbiji			1981
		3.	Е.Манева	Средновековен накит во Македонија			
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	Л.Кепеска	Задна река – Грмајте			1995
		2.	Е.Манева	Крстеви – средновековна некропола			2000
		3.	Е.Манева	Средновековна некропола Пепелиште			2000

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Конзервација на недвижно археолошко наследство- 1		
2.	Код		4F119217		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2017-2018 VII семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Вон. Професор д-р Нацев Трајче		
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Да се запознаат студентите со најосновните поими во конзервацијата и реставрацијата на недвижното археолошкото наследство				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во конзервацијата на недвижно археолошко наследство Историски преглед на конзервацијата и реставрацијата Археолошко истражување Истражување на состојбата и причините за оштетување и пропаѓање Валоризаија револаризција и категоризација на археолошки објекти Патологија и лечење на градежните материјали (камен, тула, малтери и дрво). Методи на конзервација и реставрација Конзерваорски принципи Санирање на субструкциите на објектите Потекло и отстрнување на влажноста од објектите Конзервација на супстракцијата на објектите				
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа	
		16.3.	Домашно учење	45 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			2 колоквиума
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			да
	17.3.	Активност и учество			да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5	
		од 51 до 60 бода		6	
		од 61 до 70 бода		7	
		од 71 до 80 бода		8	
		од 81 до 90 бода		9	
		од 91 до 100 бода		10	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студенти		

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	.B.M.Fielden,	Uvod u konzerviranje	Zagreb	1981

		2.	T.Marosovic,	Aktivni pristup graditeljske bastine,	Zagreb	1998.
		3.	J.Marosovic	Prilog metodologiji i obrade graditeljskog naslijeda	Arhitektonski fakultet, Zagreb	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	D.Vokic.	Smejrnice konzervatorsko-restauratorskog rada,	Zagreb	2007.
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Геологија 1		
2.	Код		4FO119317		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2017-2018 VII семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц. Д-р Ѓорѓи Димов		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните принципи во геологијата, запознавање со генезата на карпите и одновните петрографски карактеристики на магматските, метаморфните и седиментните карпи				
11.	Содржина на предметната програма: Геологија: предмет на истражување, методи, поделба и развој; Земјата во космосот; сончев систем; форма, градба размери на Земјата, физичко-хемиски карактеристики; ендодинамика, геодинамички процеси, магматизам; вовед во петрографијата; средини на формирање на карпите; магматски процеси; магматски карпи: кисели, интермедијарни, базични и ултрабазични карпи; седиментни карпи и седиментационски средини; класификација на седиментните карпи; метаморфни карпи и процеси; Егзодинамика; механичко распаѓање на карпите, хемиско распаѓање на карпите, ерозија и денудација; работа на ветрот, реките, морињата и ледниците; карстна ерозија; сеизмизам; тектоника; слој и елементи на пад на слоевите; Инженерска класификација на карпите, Технички својства на каменот.				
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, презентации, изработка на семинарска работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120 часови		

14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојна задача	15 часови		
		16.3.	Домашно учење	45 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К . Блажев, М. Арсовски	Општа геологија	РГФ- Штип	2001
		2.	К . Блажев, М. Делипетрев	Општа геологија	ФПТН- Штип	2015
		3.	Боев, Б, Стојанов, Р	Петрографија	РГФ- Штип	1993
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	П. Николиќ	Основи геологије	Научна книга, Белград	1984
		2.				
		3.				

--	--	--	--	--	--	--

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ				
1.	Наслов на наставниот предмет		Одбранбени системи од праисторијата до среден век 2			
2.	Код		4FO119417			
3.	Студиска програма		Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв			
6.	Академска година / семестар		2017/2018 VII семестар		Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц. д-р Драган Веселинов			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Запишан седми семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување со неопходните знаења за начинот и видот на одбрана на населението во доцната антика и средниот век, односно запознавање на одбранбените елементи на утврдувањата кај населените места.					
11.	Содржина на предметната програма: Населението и населените места во доцната антика; Доцноантички утврдени места; Видови на доцноантички утврдувања; Стратешки карактеристики на доцноантичките утврдувања; Одбранбени системи на доцноантичките утврдувања; Населението и населените места во средниот век; Средновековни утврдени места; Видови на средновековни утврдувања; Стратешки карактеристики на средновековните утврдувања; Одбранбени системи кај средновековните утврдувања.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, дебати, дискусии, есеи, консултации, индивидуална и групна работа, проектни задачи и презентации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			120		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+15 + 45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			15 часови
		16.2.	Самостојни задачи			15 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи			45 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				40+30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови

	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, проектната задача, редовноста на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и евалуација од студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Иван Микулчиќ	Антички градови во Македонија	Скопје	1999
		2.	Иван Микулчиќ	Средновековни градови и тврдини во Македонија	Скопје	1996
		3.	J.E. Kaufmann, H.W. Kaufmann	The Medieval Fortress: Castles, Forts, And Walled Cities Of The Middle Ages	New York	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Odbranbeni sistemi u praistoriji i antici na tlu Jugoslavije	Savez arheoloskih drustava Jugoslavije; Arheolosko drustvo Vojvodine; Novi Sad	1984
		2.	Mirko Popovic	Tvrđava Ras	Beograd	1999
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Нумизматика	
2.	Код	4FO 119517	
3.	Студиска програма	Археологија	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 VII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4.
8.	Наставник	Д- Звонко Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени предмети од претходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните поими во нумизматиката (цели и задачи), хронолошки преглед на монетарните системи и парични единици во различни културно-историски периоди, од VI век пр.н.е- XIX век , со посебен осврт на Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими: Нумизматиката како наука-дефиниција и историјат,Пајонско монетоковање, монети на македонските владетели, автономно македонско ковање, римска нумизматика, византиски монети, доцен среден век, османлиски монети (монетарни системи, парични единици, типологија и нумизматичка циркулација)				
12.	Методи на учење:работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време			120 часа	
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+15+45 (2+1+1)	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби, тимска работа		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи		15 часа
		16.3.	Домашно учење		45 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40+30 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5
		од 51 до 60 бода			6
		од 61 до 70 бода			7
		од 71 до 80 бода			8
		од 81 до 90 бода			9
		од 91 до 100 бода			10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peter Kos	Leksikon anticke numizmatike	Zagreb	1998
		2.	Елеонора Петрова	Пајонските племиња и Пајонското кралство во II и I милениум пред н.е., МАА 12	Скопје	1991
		3.	Лилчик-Шелдаров	Кралевите на Античка Македонија и нивните монети во Република Македонија	Скопје	1994
		4	Grierson Ph.	Byzantine coins	London	1982
		5.	Група автори	Монетите и монетоковниците во Македонија	Скопје	2001
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gaebler H.	Die Antiken Munzen Nord-Griechenlands.Band III, Macedonia und Paionia	Berlin	1906
		2.	Hendy F.Michael	Coinage and money in the Byzantine Empire 1081-1261	Washington	1969
		3.	Sreckovic S.	Osmanliski novac kovan na tlu Jugoslavije	Beograd	1987

ПРИЛОГ БР. 3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ	
1.	Наслов на наставниот предмет	Музеологија	
2.	Код	4FO115117	
3.	Студиска програма	Археологија	
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки	
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв	

6.	Академска година / семестар		2017/18 VIII семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Д – р Звонимир Николовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положени испити од предходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со основните поими, методи и елементи на музеологијата со осврт врз музеите во светот и Македонија.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во музеологијата;Историјат на музеите; Најзначајни музеи и галерии во светот и Македонија; Музејска архитектура; Дефиниција, видови , поделба и функција на музеите; Елементи и проблеми на излагање на музејски поставки; Распоред на музејски експонати; Документација на музеите; Организација на стручната работа на музеите; Мрежа на музеите и матичност; Општо за историјатот на собирање на музејски предмети; Правни аспекти и заштита на културно-историските споменици.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време			180		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		Часови	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		Часови	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		Часови	30
		16.2.	Самостојни задачи		Часови	30
		16.3.	Домашно учење - задачи		Часови	60
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови	2 колоквиуми
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Бодови	Да
	17.3.	Активност и учество			Бодови	Да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска, редовност на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов		Издавач

		1.	I.Marovic	Uvod u muzeologiju		1994
		2.	M.Миљковиќ	Прилог кон историјата на музејското дело на територијата на СР Македонија		1982
		3.	Едиција	Музеи во светот		1971
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.Чаусидис	Споменикот на културата и посетителот		1996
		2.	H.W.Janson	Opsta istorija umetnosti		1975
		3.	П. Вук-Павловиќ	Творештвото и музејската естетика		1994

ПРИЛОГ БР.3		ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ОД ПРВ ЦИКЛУС НА СТУДИИ			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оружје и вооружување во римскиот период			
2.	Код	4FO119617			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2017/18 VIII семестар		Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	вон.проф. д-р Бошко Ангеловски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени испити од претходните семестри			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основите форми и типологија на оружјето, принципот на вооружување и војување изразени преку спецификите на воената стратегија и тактика со акцент на најзначајните војни и битки кои ја одбележуваат предметната историска епоха				
11.	Содржина на предметната програма: Осврт на историјата на војните во предметниот период, системот на уредување и организација на војската, воените формации, воената тактика и стратегија, развој и типови на офанзивното и дефанзивното вооружување во предметните епохи				
12.	Методи на учење: Работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи и проекти, самостојно учење.				

13.	Вкупен расположив фонд на време			180		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+30+30+60 (2+2+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 Час	
		16.2.	Самостојни задачи		30 час	
		16.3.	Домашно учење - задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Два колоквиуми	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			Да	
	17.3.	Активност и учество			Да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности, т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарска работа, редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M.C. Bishop & J.C.N, Coulston	Roman Military Equipment from the Punic Wars to the fall of the Rome	London	1993
		2.	V. Hofiler	Oprema rimskog vojnika is prvog doba carstva	VHAD, Zagreb	1911/12
		3.	R, D'Amato	Arms and Armour of the Imperial Roman Soldier	London	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	D.Piletić	Rekonstrukcija naoruzanja rimskog ratnika	VVM, JNA 8-9	1963

		2.	D.Piletić	Hladno oružje kroz vekove	VVM, JNA 30e	1984
		3.	Б. Ангеловски	Прилог кон проучување на римските мечеви	Гласник на ИНИ, бр.52	2008

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Практична настава (интердисциплинарен проект)			
2.	Код	4FO122617			
3.	Студиска програма	Археологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за образовни науки Институт за историја и археологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година / семестар	Четврта / осми	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Трајче Нацев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на практични знаења од областа на студиската програма преку директна вклученост на студентите со нивна практична работа во различни стопански субјекти со дејност од областа на студиската програма.				
11.	Содржина на предметната програма: Студентите изведуваат практична работа што опфаќа нивна задолжителна ангажираност од 30 дена во текот на семестарот со најмалку 1, а најмногу 8 часа на ден. Практичната настава се изведува во Музеите и археолошките локалитети, каде студентите активно учествуваат во апликативната работа на соодветните лаборатории во доменот на студиската програма. Во текот на практичната работа студентите добиваат одредени конкретни работни задачи и истите ги извршуваат под менторство и постојана контрола од менторите на практичната настава и/или одговорните лица кои се и екстерни ментори од стопанскиот субјект и на тој начин стекнуваат практични знаења и вештини за што имаат теоретска основа. Во текот на реализацијата на практичната настава студентот е должен да води дневник за секојдневните активности, во кој добива потпис за реализираната дневна активност од интерниот ментор од единицата, како и од екстерниот ментор од стопанството, во стопанскиот субјект во кој ја изведувал праксата.				
12.	Методи на учење: практична работа; консултации со менторите за пракса; водење дневник за практична работа; изработка на самостојна презентација од извршената пракса. Практичната настава која се реализира од областа на студиската програма е усогласена со: - Правилник за начинот и условите за организирање на практичната настава за студентите (Службен весник на Република Македонија бр.71/09 и 120/10), и - Правилник за реализирање на практична настава за студентите на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (Универзитетски гласник бр. 28/13).				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		0+0+0+60+60 = 60 часа (0+0+4)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	60 часа		
		16.3.	Домашно учење	60 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	/			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
		/		/		
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС	Услов за добивање потпис и за стекнување на 4 ЕКТС е реализација на практичната настава предвидена во студиската програма, предаден дневник со евиденција за секојдневните активности потпишан од интересен ментор (од факултетот) и екстерен ментор (од стопанството).				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						
	2.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Конзервација на недвижно археолошко наследство - 2		
2.	Код		4F0119717		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		прв		
6.	Академска година / семестар		2017/2018 VIII семестар	Број на ЕКТС кредити	4

8.	Наставник	Вон. Професор д-р Нацев Трајче		
9.	Предуслови за запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со најосновните поими во конзервацијата и реставрацијата на недвижното археолошкото наследство			
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во конзервацијата на недвижно археолошко наследство Историски преглед на конзервацијата и реставрацијата Археолошко истражување Истражување на состојбата и причините за оштетување и пропаѓање Валоризација револаризција и категоризација на археолошки објекти Патологија и лечење на градежните материјали (камен, тула, малтери и дрво). Методи на конзервација и реставрација Конзерваорски принципи Санирање на субструкциите на објектите Потекло и отстранување на влажноста од објектите Конзервација на супстракцијата на објектите			
12.	Методи на учење: работа во групи, домашни работи, семинарски работи, индивидуални задачи, самостојно учење.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2.	Вежби, тимска работа	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа
		16.3.	Домашно учење	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	2 колоквиума	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	да	
	17.3.	Активност и учество	да	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5
		од 51 до 60 бода		6
		од 61 до 70 бода		7
		од 71 до 80 бода		8
		од 81 до 90 бода		9
		од 91 до 100 бода		10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и евалуација од студенти		

22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J.B.M.Fielden,	Uvod u konzerviranje	Zagreb	1981
		2.	T.Marosovic,	Aktivni pristup graditeljske bastine,	Zagreb	1998.
		3.	J.Marosovic	Prilog metodologiji obrade graditeljskog naslijeđa	Arhitektonski fakultet, Zagreb	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	D.Vokic.	Smejrnice konzervatorsko-restauratorskog rada,	Zagreb	2007.
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет		Геологија 2		
2.	Код		4FO119817		
3.	Студиска програма		Археологија		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, Факултет за образовни науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв		
6.	Академска година / семестар		2017-2018 VIII семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник		Доц. Д-р Ѓорѓи Димов		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит по предметот Геологија 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните на седиментологијата и процесите на распаѓање и геохронологијата. Изучување на методите на определување на староста на седиментите као и употребата на карпите и минералите во минатото.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во седиментологијата , Геолошки средини на формирање на седиментните карпи, Процеси на распаѓање на карпите, Литогенеза, Дијагенетски промени кај карпите Седиментолошки анализи ,Определување на староста на седиментните карпи; Фосили и фосилизација, Геохронологија и геохронолошки единици на земјината кора, Стратиграфија - прекамбриум, палеозоик, мезозоик, кенозоик, Стратиграфија на Македонија, Употреба на карпите и минералите во минатото, Вградени карпи и минерали во спомениците на културата во светот,				

12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, презентации, изработка на семинарска работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време			120		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+15+45 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојна задача	15 часови		
		16.3.	Домашно учење	45 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Боев, Б, Стојанов, Р	Петрографија	РГФ- Штип	1993
		2.	Н. Думурџанов, В. Тунева	Историска геологија	РГФ - Штип,	1995
		3.	Блажо Боев Соња Лепиткова	АРХИТЕКТОНСКО-ГРАДЕЖЕН КАМЕН	ФПТН-Штип	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Обрадович Ј., Васич Н.	Методи испитивања седиментних стена ,	Београд	1988
		2.				
		3.				